

aduguns

Otrdiena • 2023. gada 13. jūnijs

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Kā Amerikā

6., 7.

Uzgavilē bronzas medaļniekam

Foto - E.Gabranovs

Kopā ar atbalsta komandu. Bronzas medaļnieks Balvos ciemojās ar savu otro pusīti Baibu un trīs bērniem. "Oliveram ir 3 gadi, Martai čempionāta laikā palika 7 gadi, bet Annai ir 9 gadi. Kā būt hokejista sievai? Vira profesija nāk līdzi ar lielu laika plānošanu. Cenšos uz dzīvi skatīties viegli. Balvos esam katrai vasaru," atklāja Baiba.

Edgars Gabranovs

Sestdien laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra valdīja išķēršana, kad aplausi un 'urrā' saucieni nerimās, uzklausot Pasaules hokeja čempionāta bronzas medaļas ieguvēja Oskara Cibulška stāstijumu par Latvijai nozīmīgo notikumu, kas, kā atzina klātesošie, ir zelta vērtā uzvara.

Jāsecina, ka profesionāla sporta žurnālista prasmes nodemonstrēja Balvu Sporta centra vadītājs Arnis Voika, kā arī skatītāji, kuri uzdeva intrīģeojušus jautājumus, tostarp, kur rast spēkus uzvarai, kādi bijuši izlases trenera Harija Vītolīja uzmundrinājuma vārdi, vai laukumā nākas *izplūkties* un pat – cik zobi pazaudēti? Oskars Cibulskis, uzrunājot klātesošos, vēlreiz un vēlreiz atgādināja, ka līdzjutēji patiesi ir sestais laukuma spēlētājs: "Latgale ir mammas un tēta puse. Balvos dzīvo tēva māsa ar ģimeni."

Komentējot izlases trenera H. Vītolīja teikto, Latvijai uzvarot Zviedriju, ka tagad tikai sākas, O. Cibulskis neslēpa, ka tā bija motivācija iet tālāk: "Haris pēc katras spēles to atgādināja. Varu nolasit, ko treneris katram spēlētājam atsūtīja pirms spēles ar ASV izlasi: "Šī diena mūsu dzīvē būs išpaša. Vārdi nebūs galvenie, kas parādīs, vai esam īsti veči, vai vēl nē. Mēs sevi atpazīsim pēc tā, vai spēsim sasniegt virsotni, uz kurās nav vietas, kur apsēsties, un ir vieta tikai mūsu karogam. Pasaule tādus zina, un mums šajā dienā būs iespēja viņiem pievienoties

– sasniegušajiem. Arī mēs sasniegsim, ja iesiet visi vienā saitē un vienā virzienā. Gribēt un varēt ir divas dažadas lietas, bet, ja tās apvieno vienā, viss ir iespējams. Tur, augšā, mēs varēsim pasūtīt mūziku, kuru jau sen vēlamies dzirdēt. Prātā paturam to, ka arī citi vēlas tur nokļūt. Nesnaud un nefantazē, ka kāds kaut ko izdarīs tavā vietā. Dari pats un palīdzīgi otram. Svetkus svinēs ne runātājs, bet darītājs. Darām tā, lai varētu šo dienu atcerēties ar lepnumu. Latvija!"

Lūgts atklāt, kāda ir medaļas otrā puse, Oskars neslēpa, ka ceļš uz uzvarām bija ļoti grūts, ar daudzām traumām un slimībām: "Piemēram, Kaspars Daugavīns pirms čempionāta sākuma saslima ar vidusauss iekaisumu un turnīru sāka 'uz antibiotikām'. Tāpat arī man nedēļu pirms turnīra bija angīna. Sākums nelikās daudzsoļošs, jo arī rīpu bloķēšana atstāja lielu iespāidu uz spēlētājiem. Džeksi gāja laukumā ar pretsāpju špricēm. Spēlē ar Šveici uz priekšu mūs stūma fani. Spēlē ar Kanādu? Pirms došanās uz Tamperi mums teica, ka tur mūs neviens negaida: "Ja gribat kaut ko dabūt, tas jāpāņem." To varēja just, jo bija strīdīgi momenti par tiesnešu lēmumiem. Harijs Vītolīns teica, ka uz mums tas neattiecas: "Ejet, dariet savu darbu." Par faniem? Rigā tā bija fantastika, pēc katras spēles mums sūtīja video, kā, piemēram, daudzdzīvokļu namos dzied "Saule. Pērkons. Daugava", arī Latvijas himnu. Tās emocijas bija unikālas. Braucot uz Tamperi, spriedām, cik dienas laikā tur varētu ierasties latviešu. Piebraucot pie halles, bija redzami Latvijas izlases kreklī. Jutāmies kā Latvijā."

* Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
adugunī

"Dzīvā bibliotēka" Balvos

17.jūnijā no plkst. 12.00 līdz 13.00 Balvu pilsētas parka estrādē ciemosies "Dzīvā bibliotēka". Dzīvā bibliotēka no parastās atšķirības ar to, ka grāmatu vietā ir iespēja 5-10 minūšu laikā sarunāties ar sev interesējošu cilvēku, kā arī, ja gadījumā neviena grāmata neinteresēja, vienkārši ielūkoties, kā izskatās bibliotēka. Ierodoties bibliotēkā, vispirms būs iespēja iepazīties ar grāmatu katalogu. Šoreiz grāmatas būs atcelojušas no Bulgārijas, Itālijas, Kipras, Ungārijas, Spānijas un Turcijas (aicināti lasītāji, kas prot lasīt angļu valodā).

Kaimiņnovadā ražo smūtijus

Sekojoši veselīga dzīvesveida un uztura tendencēm, plaša patēriņa olu ražotne "Alūksnes putnu ferma" laidusi klajā Latvijā vēneredzētu jaunu – olu baltuma proteīna smūtiju zīmolu "Fiteg2".

Īszinās

Unikālās produktu līnijas klāstā ir trīs garšu smūtiji, kuru izveide un palaišanā tirgū investēti vairāk nekā 120 tūkstoši eiro. Smūtiji nesatur pievienoto cukuru, ir bez laktozes, bez taukiem un bez glutēna.

Iespēja pieteikties

Līdz 11. jūlijam LAD var iesniegt projektu pieteikumus atbalsta pasākumā "Ražas, dzīvnieku, sējumu un stādījumu apdrošināšanas prēmija". Atbalsta mērķis ir, daļēji sedzot izdevumus par apdrošināšanas prēmiju, veicināt lauksaimnieku iesaistīšanos lauksaimniecības nozaru riska mazināšanā. Pirmās kārtas finansējums ir 8,7 miljonu euro apmērā.

ISSN 1407 - 9844

24

Vārds redaktoram

Edgars Gabranovs

Priecījos un lepojos, ka vasara mūspusē iesākusies ar tik jaukiem pasākumiem kā: zirgu parāde, kemperu salidojums, Dziesmu un deju svētku ieskaņas lielkoncerts, "Motociklu vasara 19". Redzot skatītu smaidus, šķiet, novads ir atdzīvojies, vismaz mirkljos, kad norit aktivitātes. Tāpat nevarēja neizjust lepnumu par mūsu valsti, redzot tīšanos ar bronzas medaļas ieguvēju Oskaru Cibulski. Jā, klātesošo acīs pavīdēja arī prieka asaras, kuru, manuprāt, nereti pietrūkst. Pieļauju, ka uz emocionālā viļņa neizpaliek arī apņemšanās un jaunu mērķu izvirzīšana. Piemēram, novada vadītājs atklāja, ka norit sarunas par slidotavas ar mākslīgo segumu izbūvi. Zirgu īpašnieki cer, ka nākamgad zirgu parāde būs vēl lielāka. Tā varētu turpināt vēl un vēl. Beigties dziesmu svētki, hokejā, iespējams, neklāsies tik labi, un atkal, iespējams, nonāksim strupceļā kā pasakā par karieti, kas pārvēršas par kīrbi. Šim domām galvā klistot, atmiņā neviļus pavīdēja Raina teiktais: "Arī lupats bij' reiz goda kreklis. Par to viņš vairs netiks nekad atkal. Bet, kad viņš nebaidās no samalšanas un iznīcības, viņš var tapt par baltu papīru." Velkot paralēles ar avizes tapšanu, jāsecina, ka katra diena nes kaut ko jaunu. Katru dienu vēstures lappusēs ierakstām kaut ko citu. Kas tas būs? Kā tas būs? Acimredzot viss atkarīgs no mums pašiem. Novēlu, lai jūs esat mājās, kad laime kļauvē pie jūsu durvīm. Esiet aktīvi, baudiet baudāmo!

Latvijā

Samazinājies bezdarba līmenis. Latvijā reģistrētā bezdarba līmenis šogad maija beigās bija 5,5% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita, kas ir par 0,2 procentpunktiem mazāk nekā mēnesi iepriekš, liecina Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) publiskotā informācija. 2023.gada maija beigās NVA bija reģistrēti kopumā 48 850 bezdarbnieku, kas ir par 1958 cilvēkiem mazāk nekā mēnesi iepriekš, kad aģentūrā bija reģistrēti 50 808 bezdarbnieki. Zemākais reģistrētā bezdarba līmenis maija beigās joprojām bija Rīgas reģionā – 4,2% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita, kas ir par 0,1 procentpunktu mazāk nekā mēnesi iepriekš, bet augstākais reģistrētā bezdarba līmenis saglabājās Latgales reģionā – 11,5%, kas ir kritums par 0,5 procentpunktiem.

Populāras kļūst krājobligācijas. Banku noguldījumu procentu likmēm kāpjot lēni, šogad Latvijā populāras ir kļuvušas valsts izdotās krājobligācijas, kas ir noguldījums Valsts kasē valsts vērtspapīra formā, un to var iegādāties jebkurš Latvijas iedzīvotājs. Instruments darbojas šādi: iegādājoties krājobligācijas, cilvēks aizdod naudu Latvijas valstij par attiecīgajam termiņam fiksētu procentu likmi.

Apcietina otro reizi. Vīrieti, kuru februāri policija aizturēja par cietsirdīgu kumeļa nogalināšanu Siguldā, atkal apcietināja – šoreiz viņš pārkāpa tiesas noteikto pagaidu aizsardzību pret vardarbību un turpināja draudēt bijušajai draudzenei un komunicēt ar citu sievieti, lai gan tiesa viņam to bija aizliegusi.

Pakāpeniski atstāj Rīgu. Lai gan lidsabiedrība "Wizz Air" procentuāli joprojām ir trešā lielākā aviosabiedrība lidostā "Rīga", tās pasažieru tirgus daļa šī gada pirmajā ceturksnī vairs veidoja tikai nepilnus četrus procentus. Tas arī ir iemesls, kāpēc lidsabiedrība plāno lidostu pamest.

Laiks kļūs tveicīgāks. Šīs nedēļas otrajā pusē laiks Latvijā kļūs tveicīgs un vietām gaidāmas pērkona lietusgāzes, liecina prognozes.

Tirgos neizpirktais billetes. Šonedēļ publiskajā tirdzniecībā nonāks iepriekšējā rezervācijā neizpirktais billetes uz XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku maksas pasākumiem. Bilešu tirdzniecību nodrošina "Bilešu Paradīze", informēja Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

(Ziņas no interneta portāliem www.delfi.lv, www.lsm.lv, www.tvnet.lv)

Laukos

Vai būs bada gads?

Kur vien klausies, saimnieces sūdzas par salnām, kas ziedā nokodušas gan ogas, gan ābolus, un tad vēl sausums. Daudzviet lietus nav noljis ne piles, zāle neaug. Vai šogad draud bada gads?

INGA CAREVA no Briežuciema par sauso laiku teic: "Ir kā ir! Piemājas saimniecībā ganībās zāle gotiņām ir ļoti stipri noēsta. Ja vēl divas nedēļas lietus nelis, diez vai būs arī ko plaut. Gotiņu kopumā nav daudz, līdz desmit, bet barību vajag tāpat. Labi, ka ar dzirdināšanu nav problēmu. Ūdens pietiek. Mums četrām saimniecībām ir privatizēts dzīlurbums no bijušās Briežuciema pamatskolas. Atliek tikai pagriezt krānu, lai ūdens tecētu." Jautāta, kas no sausuma vairāk cieš sakņu un augļu dārzā, viņa teic, ka droši vien kartupeļi, kuriem uzbrukušas kolorado vaboles. Tās var lasīt un lasīt. Tikko kartupeļi lietā arī, vaboles, šķiet, to tik vien gaida. Pilns viņu! Ja uzlitu lietus, varbūt tā nebūtu. Arī zemenes, ja nelaistīs, nedos ražu. Salnās zemenes gan piesegtas ar agroplēvi, bet tagad jālej. Salnu dēļ nebūs ne āboli, ne kīršu. Ziedēt ziedējušas ļoti skaisti. Vēl šajās dienās saimniece apskatījusies, un neviens augļaizmetnīša nav atradusi plūmēm, arī ābelēm reti kur kāds ābols zarā aizmeties. Ērkšķegas, jāņegas ir, bet pārējiem augļu kokiem raža nav gaidāma. Kīrši ļoti skaisti ziedēja un kīršu gadam šogad bija jābūt, bet kīršu nebūs. Ziedi nobiruši, bet augļiša nav nevienna iekšā. Vienā kīrsi bija kāds viens, un tas pats sakaltis. "Vispār ir bēdigi šogad," secina saimniece atzīstot, ka vienīgi rabarberi aug griezdamies. Var cept gan plātsmaizes, gan vārīt kompotus. Zinot, ka Inga audzē kiplokus, painterējējos, kā klājas šiem augiem. Aprīļa beigās, kad kiploki sastādīti, tie piesegti ar agroplēvi un tagad aug ļoti skaisti. Atliek tikai ik pa laikam apliet. Ģimenei ir arī smiltsērkšķu stādījums, kas atrodas patālāk no mājām, bet pagaidām nav apraudzīts. Citviet, Vidzemes pusē, smiltsērkšķi it kā nav cietuši salnās. Saimniece cer, ka ieturējuši būs arī Latgalē iestādītie.

Baltinavas pagastā VALENTĀNS SUPE savā saimniecībā tur nobarojamos lopiņus. Arī viņam svarīgas gan ganības, gan sarūpēt lopiņiem sienu. Par sienu sagādi viņš nobāžījies. Pie mājām maz ko plaut, jo te ganās govis. Taču ir arī nomas zeme. Pļavas saimnieks regulāri atjauno. Tomēr, ja lietus nelis, tad izredzes sagādāt sienu ir sluktas. "Būs jāplauj siens augustā, ja vien lietus uzlīs," prognozē saimnieks. Ziemājus saimniecībā nesēj, iesēj tikai vasaļājus, ar tiem vēl var samierināties,

Aka. Visos laikos aka bijusi veldzes sniedzējs, jo sevišķi, ja dabā valda karstums un sausums.

skatoties, kas notiks tālāk. Ūdens lopiņu dzirdināšanai pietiek. Saimniecībā ir gan divas akas, gan diķis. Saimnieks pasūdzas, ka salnas apskādējušas pirmos, agri iestādītos kartupeļus. Salnas sola vēl. "Kas te būs? Bada gads laikam būs," spriež saimnieks.

Briežuciema pagastā dzīvojošā UNA KOZLOVSKA nav noskaņota tik pesimistiski. Saimniecību nesen apmeklējusi pārbaude un atzinusi, ka lopiņiem zāles ganībās pietiek. Sagadišanās pēc, bet lietutīgā pie viņiem kādā brīdī nolijis. Arī pērn sētie zālāji sanēmušies. Saimniecībā lopiņiem izveidoti aploki – kad vienā zāle noēsta, lopus pārvieto uz citu. Tikko viņu saimniecībā nopirkts arī vaislas bullis, kas aizvests uz Latvijas otru malu. Ūdens saimniecībā pietiek gan lopiņu dzirdināšanai, gan dārzu laistišanai, jo ir lielie diķi un aka. Kā būs uz priekšu, saimniece neņemas prognozēt, taču pārliecināta, ka gan jau lietus maisam spruks gals vaļā. Nevar tā būt, ka visu vasaru nebūs lietus. Dārzi gan jāpalaista, bet pārcensties arī nevar, jo sāks augt nezāles. "Man kolēges teica, – tu gudra, ka stipri agri dārzenēus neiesēji. Mums jau nezāles izaugušas, bet burkāni un bietes vēl nav sadīguši," saka Una. Viņiem paveicies arī, ka augļu un ogu kociņi salnās nav cietuši. Kad bija lieli mīnusi naktis, viņu mājās, kas atrodas piekalnē, augļu koki vēl neziedēja. Tagad augļu kokos jau redzami aizmetnīši, tikai ābelēs kukaiņi sākuši vērpt tīkliņus. "Badā nemomirsim, lai tikai kartupeļi izaugtu," spriež Una.

Dziesmu svētku pasākumi

Piedalīsies izstādē

Dziesmu svētku laikā Rīgā būs aplūkojama tautas lietišķas mākslas izstāde "Mēs", kurā ar saviem darbiem piedalīsies arī mūspuses keramiķi JOLANTA un VALDIS DUNDENIEKI.

J.Dundeniece skolēnus radošajam un skaistajam māca divās skolās – Balvu novada Bērzpils pamatskolā un Rēzeknes novada Gaigalavas pamatskolā. Arī pati un viņi aktīvi cenšas piedalīties pāsākumos, kas tiek organizēti keramiķiem. "Kopā ar citiem keramiķiem mēs darbojamies "Rēzeknes aprīņķa pūdnīku studijā". Pavasarī, kad notika Mākslas dienas, arī bija skatāma studijas darbu izstāde. Sākumā bija Atvērto durvju diejas Rēzeknes Lietišķas mākslas un dizaina vidusskolā, tad sekoja ceplā izņemšana pie Stānislava Viluma Rēzeknes novada "Cukrasātā". Tas jau kļuvis par tradīciju, ka katru gadu aprīļa beigās izvēlamies kādu no Rēzeknes novada podniekiem, mūs atbalsta arī Rēzeknes novads, aizvedam savus darbiņus, kopīgi izkuriņām cepli un ķemam laukā savus darbus. Tur klātesoši ir arī ciemiņi, kuriem interesē keramika un meistarū darbs. Latgales podnieku dienu izstāde šogad notika Lūznavā. Bija atbraukusi arī komisija no Rīgas, kura izvēlējās no katras podnieka

Izstāde Lūznavas muižā. Jolantas un Valda Dundenieku darbi Lūznavas izstādē, no kuriem tika atlasiti darbi Dziesmu svētku izstādei.

darbiņus, kas aizceloja uz lielo Dziesmu svētku izstādi Rīgā. No mūsu darbiņiem, ja nekļūdos, izvēlējās kādus astoņus, tātad izstādēs piedalās ne tikai mani skolēni, bet arī es un viņš," pastāstīja Jolanta. Šoreiz keramikas darbiņus nav paredzēts tirgot, tādēļ arī Jolanta ar vīru brauks baudīt un skatīt Dziesmu svētku pasākumu, skaisto noslēguma koncertu. Pēc tam jau sekos citi pasākumi.

Dziesmu svētku tautas lietišķas māks-

las izstādē Rīgā vienkopus būs aplūkojami audēju, rokdarbnieku, pinēju, rotkaļu, kokgriezēju un keramiķu darbi. Tomēr tautas mākslas atrādišana nav vienīgais izstādes mērķis. Izstāde uzrunās skatītājus ne tikai ar daudzveidību, bet arī ar augsto izpildījuma līmeni. To papildinās izzinoša informācija un video par tautas lietišķas mākslas meistariem.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Kā vērtējat Izglītības ministrijas iecerēto skolu tīkla reformu?

Viedokļi

Būsim atbildīgi par Latvijas nākotni!

IMANTS SLIŠĀNS, Balvu novada domes deputāts, Baltinavas vidusskolas direktors

30.maijā Ministru kabineta sēdē IZM ministre Anda Čakša un IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte Ramona Urtāne iepazīstināja ar prezentāciju par ministrijas piedāvāto skolu tīkla reformas modeli "Ilgtspējīgs un efektīvs skolu tīkls". Jādzsver, ka šis piedāvājums nav februārī izveidotās IZM un LPS skolu tīkla darba grupas kopīga darba rezultāts, bet ministrijas vienpusējs piedāvājums. IZM sagatavotajā variantā nav iekļauti būtiski konkrētu pašvaldību priekšlikumi un Latvijas Pašvaldību savienības apkopotie priekšlikumi. Piemēram, priekšlikums valstij nenoteikt obligātus minimālā izglītojamo skaita kritērijus obligātās izglītības (1.-9.klase) posmā. IZM prezentācijā ir arī ministrijas piedāvātā vidusskolu tīkla karte pēc reformas.

Lai vai kā, mēs paliksim laukos

SNEŽANA KOKOREVIČA, Susāju pagasta iedzīvotāja, divu bērnu mamma

Gaidāmā skolu tīkla sakārtošanas reforma ir viens no pēdējā laika apspriestākajiem jautājumiem. Ko par to domāju es? Varu atbildēt vienā vārdā – šokējoši! Tagad man ir divi skolnieki – dēls ies 6.klasē, meita – pirmajā. No mājām līdz Žiguru skolai, kurā bērni mācās, mums attālums nav tik liels – trīs kilometri, taču problēmas ar nokļūšanu uz un no skolas tāpat ir. Dēls jau samērā liels, bet meitai – pirmklasnieci – būs ļoti grūti. Savulaik Susāju pagastā interesējos par skolas autobusu, bet man atbildēja, ka viena bērna dēļ noorganizēt uz mūsu mājām autobusu

Tā parāda plānu reorganizēt ļoti lielu skaitu vidusskolu visā Latvijā. Kartē neparādās vēl nākamais solis, cik daudzas pamatskolas pazudīs no kartes, ja valsts noteiks arī obligāto izglītojamo skaitu 7.-9.klašu posmā. Uzsvēršu, ka šobrīd tas ir tikai IZM PRIEKŠLIKUMS!

Piedaloties minētajā valdības sēdē tiešsaistē, man bija iespēja paust viedokli, izteikt komentārus un priekšlikumus par šo ministrijas piedāvājumu. Īpašais atbalsts Eiropas Savienības pierobežas teritorijai jaunajā modelī ir tikai vārdos, jo minimālā skolēnu skaita kritēriju 10.-12.klašu posmā pierobežai IZM vēlas pacelt no 25 uz 60 (!). Nav loģiski arī, ka vienā kategorijā ar vienādiem izglītojamo skaita kritērijiem (120 izglītojamie 10.-12.klašu posmā) ir lielās valsts pilsētas, Pierīgas pašvaldības un visi novadu centri. Tas nozīmē, ka vienā kategorijā ieliktas, piemēram, gan Rīga, Jūrmala, Jelgava, Ādaži, Mārupe, Ķekava, gan attālie novadu centri – Alūksne, Balvi, Ludza, Preiļi, Valka, Gulbene, Livāni, Varakļāni utt. Rezultātā jau tagad virkne novadu centru nevar izpildīt šos kritērijus, tāpēc IZM piedāvā piemērot 20 izņēmumus. Varbūt loģiskāk nodalīt atsevišķas kategorijas, nevis masveidā noteikt izņēmumus? Ministrijas piedāvājums ir masveidā reorganizēt lauku un mazpilsētu vidusskolas. Kā tas izskatītos Latgales reģionā? Balvu novadā ministrija gribētu no kartes svītrot Baltinavas, Rekas, Rugāju vidusskolas, Ludzas novadā visas vidusskolas ārpus Ludzas pilsētas – Ciblas, Kārsavas, Zilupes (lai gan Kārsava un Zilupe ir pilsētas), Rēzeknes novadā no 6 esošajām vidusskolām atstāt tikai vienu (!) – Maltā, bet svītrot vidusskolas Kaunatā, Dričānos, Makašānos, Nautrēnos, Viljānos! Arī Viljāni ir pilsēta. Piemēram, Viljānu vidusskolā aizvadītajā mācību gadā mācījās vairāk nekā

420 izglītojamo, 10.-12.klašu posmā – 51. Trūkst vārdu, ja arī šādu skolu grib *līkt zem āmura*. Augšdaugavas novadā IZM plāns paredz Daugavas labajā krastā – Latgales pusē – neatstāt nevienu vidusskolu. Piemēram, šajā teritorijā Špoģu vidusskolā aizvadītajā mācību gadā bija 251 izglītojamais, 10.-12.klašu posmā – 53. Tie ir tikai daži piemēri Latgalē, bet tā varētu turpināt visos Latvijas reģionos.

Par ministrijas plāniem tikpat lielā neizpratnē ir arī Pierīgas pašvaldības, kur iedzīvotāju skaits un skolēnu skaits gadu no gada pieaug. Valdības sēdē kā Rīgas plānošanas reģiona pārstāvē runāja Ropažu novada domes priekšsēdētāja Vita Paulāne. Viņa uzsvēra, ka jau tagad Pierīgas pašvaldību skolas ir pārpildītas. Ropažu novadā ministrija no trim vidusskolām (Ropažu, Vangažu, Ulbrokas) plāno atstāt tikai vienu – Ulbrokā, kas šādā gadījumā fiziski nespēs uzņemt skolēnus no reorganizētajām vidusskolām. Tāda pati situācija būtu arī Ķekavas novadā, kur ministrija piedāvā reorganizēt Baložu un Baldones vidusskolas, bet atstāt tikai Ķekavas vidusskolu. Aizvadītajā mācību gadā Baložu vidusskolā bija 849 izglītojamie (10.-12.klasēs – 55), Baldones vidusskolā bija 599 izglītojamie (10.-12.klasēs – 65), Ķekavas vidusskolā tikai 10.-12.klasēs vien bija 161 izglītojamais. Kāpēc būtu jāveido šādi centralizētie *monstri*, apvienojot minētās trīs vidusskolas? Atgādināšu, ka ar 2023.gada 1.septembri stājas spēkā MK noteikumu Nr.610 higiēnas normu prasība, ka vienam izglītojamajam mācību telpā jānodrošina vismaz divu kvadrātmētru platība. Skaitliski lielajām skolām pilsētās jau tagad ir grūti izpildīt šos platību normatīvus. Acimredzami, ka šis higiēnas normu prasības ir pretrunā ar skolu centra-

lizācijas plāniem.

Tie ir tikai pāris piemēri, kas liek apšaubīt, cik pamatots un "datos balstīts" ir IZM skolu tīkla reformas piedāvājums. 2.jūnijā notika ikgadējās LPS (Latvijas Pašvaldību savienības) un IZM sarunas, kurās pašvaldību pārstāvji no dažadiem Latvijas reģioniem pauða neizpratni par šo skolu tīkla reformas piedāvājumu, bija virkne jautājumu, kuri palika bez atbildes.

Ko darīt? IZM reformas plāns nav ne MK noteikumi, ne juridisks dokuments, tas PAGAIDĀM ir tikai piedāvājums! PAGAIDĀM! 30.maija Ministru kabineta sēdē IZM prezentācija un izteiktie viedokļi tika pieņemti zināšanai, bet valdības sēdes lēmums skan šādi: "Izglītības un zinātnes ministrijai sadarbībā ar iesaistītajām ministrijām un sociālajiem partneriem sagatavot un līdz 2023. gada 15. augustam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu ar skaidriem kritērijiem skolu tīkla reformai, vērtējumu par tā ietekmi uz izglītības kvalitāti un pārvaldību, kā arī ar ietekmes izvērtējumu uz valsts un pašvaldību budžetiem."

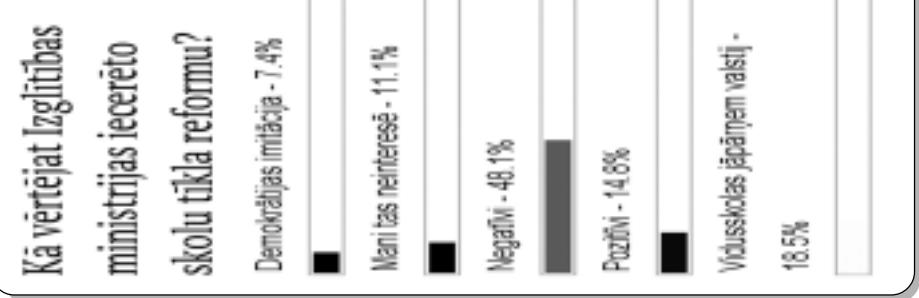
Līdz 15.augustam vēl ir laiks, lai savu vārdu vēl skāļā teiktu pašvaldības, Latvijas Pašvaldību savienība, plānošanas reģioni, LIZDA, sabiedriskās organizācijas, vietējo kopienu cilvēki! Tā ir mūsu visu kopējā atbildība par Latvijas nākotni. Skolu masveida reorganizācijas kampaņa, ja to pieļausim, veicinās jau tā strauji notiekošo Latvijas reģionu, lauku iztukšošanos. Kas notiek ar mūsu valsti? Tas ir gan valsts pastāvēšanas jēgas, gan vērtību, gan valsts drošības jautājums! Vēl ir laiks! Būsim atbildīgi! Un paldies tiem cilvēkiem, kuri jau tagad ir teikuši, ka gatavi darboties, lai to apturētu!

mu, vispirms vajadzēja uzklasīt pašu bērnu viedokļus un ieklausīties, ko saka psihologi. Padsmīt gados pusaudžiem ir ļoti nenobriedusi psihe, ne visi ir gatavi būt nedēļu projām no mājām un tajā pašā laikā vēl kvalitatīvi mācīties.

Protams, kas nekaiš valdībai? Viņi tikai pieņem lēmumu, – viss, slēdzam noteiktu skaitu skolu. Bet mēs, vecāki, būsim tie, kuriem ar šo visu nāksies saskarties un tikt galā. No sociālajos portālos lasītā saprotu, ka viens no mērķiem skolu tīkla reorganizēšanai ir pedagogu algu paaugstināšana. Taču pedagogu arodbiedrības priekšsēdētāja Inga Vanaga jau tagad teic, ka ar to nepietiks un ietaupījums no skolu slēgšanas būs minimāls. Tad kāpēc tāda reforma jāpieļauj?

Susājos ar ģimeni dzīvojam jau astoņus gadus un nevienu brīdi nav bijusi doma pārcelties uz dzīvi citur. Te ir ļoti laba vieta, esam iekopuši zemi, saimniekojam, man patīk, ka skola nav tik ļoti tālu. Mēs negribam pa-

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Saruna ar daiļdārznieci un ne tikai

Starp dārziem, bērniem, kūkām un dzeju

Kopš šī gada februāra Baltinavas pagasta daiļdārzniece ir MĀRĪTE SLIŠĀNE. Viņas pienākumos ietilpst pagasta centra teritorijas uzkopšanas un labiekārtošanas darbi vai, vienkāršāk runājot, stādišana, laistišana, ravēšana, lapu grābšana, dzīvzogu apgrīšana utt. Par jauno darbinieci pagastā ir ļoti priecīgi un saka atzinīgus vārdus. Taču mūspusē Mārīte pazīst arī kā konditori, kura cep gardas un skaistas tortes, kā mājsaimnieci, kura audzē vistas, arī kā dzejnieci, kura piedalās literāros pasākumos.

Piepilda tātas sapni

Ar Baltinavas pagasta daiļdārznieci tīkāmies viņas darbavietā – šoreiz centra vēsturiskajā laukumā, kur viņa ravēja nezāles apstādījumos. Dārznieces palīdzēs, sabiedrisko darbu veicējas, nostrādājušas savas stundas, jau bija devušās mājās, bet Mārīte darbu vēl turpināja. Mūsu sarunas laikā kokos nepārtraukti ķerca krauki, un Mārīte smējās, ka atceroties, kā ar putnu nedarbiem nācīties pavasarī. Tikiļdz viņa ar strādniecēm teritoriju sakopošas, tā krauki atkal no jauna to piemētājuši ar drazām, – tāpat, kā aug nezāles, kas jāravē, apstādījumi, kas jāapgrīž, lapas, kas krīt un ir jāsavāc. Mārīte teic, ka esot atgriezusies pie savas pirmās profesijas, jo viņai ir Bulduru dārzkopības skolas daiļdārznieces diploms. “Kad Baltinavas pagasta pašvaldība izziņoja daiļdārznieka vakanci, daudzi man sūtīja īzīņas: ‘Piesakies! Tā taču tava pirmā profesija!’ Lai gan ilgi domāju un vilku garumā, un dokumentus iesniedzu pēdējā brīdi, taču jau pagājušā gada nogalē sapratu, ka man ir vajadzīgs algots darbs. Izsludinot vakanci, bieži vien ir tā, ka vieta jau ir aizrunāta kādam citam. Ja godīgi, tā tas ir bijis un būs. Šoreiz pēc dokumentu iesniegšanas devos uz pārrunām. Paveicās, mani pieņēma darbā,’” saka Mārīte.

Stāsts par Bulduru Dārzkopības vidusskolu Mārītei aizsācies kā vairumam bērnu, kuriem jāizvēlas, ko darit pēc pamatskolas beigšanas. Taču tas cieši saistīts ar Mārītes tēvu Ontanu Slišānu – literātu, kultūras darbinieku, arī agronomu un dārznieku.

“Ģimenē biju jaunākā, turklāt tēta mīlule. Tēvam visu mūžu bija sapnis, ka viens no viņa bērniem turpinās mācīties Bulduros. Abas māsas un brālis jau bija izvēlējušies savu ceļu, un tētis uz Bulduriem aizveda mani. Sākumā, protams, kā ekskursijā. Un man tā iepatīkās viss, pat jūra netālu. Lai gan es par šo profesiju, godīgi sakot, nesapņoju. Es gribēju būt veterinarārste, bet mani baidīja tas, ka lopīniem būs jādur šprices, kaut kas jāoperē, jāgrīež. Bulduros bija vairākas programmas. Veiksmīgi iestājos ainavu un augu dizaineros, jo man bija labas sekmes pamatskolā, arī Bulduros tiku uzņemta kā otrā vai trešā labākā,” atceras Mārīte.

Mācības skolā ilga četrus ar pusi gadus, un izlaidums bija ziemā. Ko darīt tālāk? Citi absolventi posās uz Jelgavas Lauksaimniecības universitāti. Mārīti atbaidīja tas, ka Bulduros nemācīja fiziku, bet, lai mācītos Jelgavā, fizika bija jāzina. Mārīte bija strādājusi praksē “Rigas parkos un dārzos”, Ziedonārķā, ierīkojusi apstādījumus privātmājām Mežaparkā. Strādāt komandā bija jauki. “Taču tad bija tāds lūzuma punkts, ka negribējās dzīvot pilsētā, gribējās atpakaļ uz laukiem. Bija arī tas laiks, kad bija jādomā, kur mācīties tālāk. Tā kā es kopš skolas laikiem rakstīju gan dzeju, gan pārdomu darbiņus, izdomāju, ka iešu mācīties tuvāk mājām – uz Rēzeknes Augstskolu. Iestājos filologos un tos pabeidzu. Studējot Rēzeknes Augstskolā, ERASMUS apmaiņas programmā pusgudu pat mācījos Kauņā,” saka Mārīte.

Bērniem vēlas būt mamma un draugs

Šķiet, ka šobrīd sarunā ir logiski jautāt, kāpēc Mārīte nav, piemēram, latviešu valodas skolotāja, jo par skolotāju trūkumu Latvijā patlaban sūdzas. Mārīte teic, ka skolotāja vakanci, vismaz mūspusē, oficiāli izsludinātu nav manījusi. Un, ja vakance nav oficiāli izsludināta, tad nevar arī pieteikties. “Neliegšos, ka esmu domājusi par pedagoģa darbu, bet esmu emocionāla, un tas ir gan mans mīnuss, gan pluss. Mana mamma visu mūžu bija skolotāja. Savā ziņā viņa sevi ļoti daudz ziedoja skolai un bērniem. Bija skolotāja ar lielo burtu. Mamma jau sen pamanīja, ka ar katru bērnu jāstrādā savādāk, individuāli. Daudzi Irēnai pateicās, jo viņa bija kā otrā mamma. Viņa pamanīja bērna spējas un vēlmes un daudzus ievirzīja pareizās *sliedēs*. Kad mammai bija bēres, daudzi viņas skolēni bija atbraukuši no ārzmēm, kas ir vecāki pat par mani. Daudzus viņa bija izskolojusi. Daudziem sevi

ziedojuši. Bet mums mājās varbūt pietrūka mamma. Esmu daudz domājusi par to un secinājusi, ka mūsdienu bērni ir savādāki, arī mūsdienu vecāki ir savādāki, pēc sevis spriežu. Iespējams, maniem bērniem ir pat labāk, ka pēc darba neesmu tik emocionāla, neuzvelkos. Man negribētos mācīt skolā savus bērnus. Es viņiem gribu būt mamma un draugs,” secina Mārīte, kas ir mamma 12-gadīgajai Matildei, 9-gadīgajai Adelei un četrus gadus jaunajam Ontaniņam.

Piepilda savu bērnības sapni

Pēc augstskolas beigšanas Mārīte strādāja Upītes bibliotēkā par bibliotekāri. Bet tēva traģiskais zaudējums bija liels un smags pārdzīvojums gan visai ģimenei, gan Mārītei, kurai tētis bija īpašs – vīrieša ideāls, gudrs, viņa lepojās ar tēvu. Mārītei šķita, ka vajag doties projām, uz Rīgu. Dzīvojot Rīgā, kad Mārītei jau bija divas meitas, viņa pēkšņi pieķērās domai vai, pareizāk sakot, kaut kur izlasīja vai izdzirdēja, – lai cilvēks justos laimīgs, viņam jāpiepilda bērnības sapnis. “Kad tu to piepildi, tad es esi apmierināts un jūties laimīgs,” viņa saka. Bērnībā Mārīte vienmēr bija gribējusi vistas, ar tām spēlējusies ikatrā brīvajā brīdī, ko redzot, tēvs jaunākajai meitai vienreiz atnesis nelielu raibu vistiņu. Atgriezusies dzimtajā Upītē, Mārīte sāka pievērsties putnkopībai un ar to nodarbojas kopš 2018.gada. “Audzēju vistas, man ir olu realizācijas atļauja. Cepu tortes. Man ir gotiņa, divi suņi un kaķi. Neiešu melot, ka, dzīvojot laukos, kad valstī strauji kāpj cenas itin visam, ir jādomā, kā izaudzināt trīs bērnus,” saka Mārīte. Jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt rindā, lai dod. Taču jaunā sieviete teic, ka nav tā audzināta un neatbalsta cilvēkus, kuri necenšas neko nedarīt, bet gaida, kad viņiem kāds palīdzēs. Visiem ir grūti, it sevišķi tagad, bet, ja ir rokas, kājas, galva uz pleciem, tad kaut kas jādara arī pašam, nevis jāgaida, kad tev kaut ko iedos. “Es neskrieš un nelūgšos, – o, man trīs bērni, lūdzu, dodiet man kaut ko!” secina Mārīte. Tortes viņa intensīvi sāka cept, kad Ontaniņš bija tikko piedzimis. Cepot pa naktīm tortes, turklāt ar mazu bērnu, Mārīte saprata, ka vieglā būtu aiziet uz pagastu un pastāvēt

Jauni iespайди, jaunas zināšanas Eiropa pārsteidz un iedvesmo

Cilvēkam, kuram interesē apgūt jaunas lietas, satikt jaunus cilvēkus, pie reizes arī ceļot un redzēt ko nezinātu, Eiropas Savienības izglītības, mācību, jaunatnes un sporta programma Erasmus+ ir tieši kā radīta. Skolotājai Maritai Denīsovai nācies piedalīties aptuveni 30 šāda veida projektos, apceļojot vai katru Eiropas valsti. Nesen viņa pabija Beļģiju. Kas jauns uzzināts, kādi iespайдi?

Ko Jums dod šādi braucieni?

– Tas ir mans veids, kā reāli apgūt īstās zināšanas vēsturē, ģeogrāfijā, mācīties valodas un daudz ko citu. Rezultātā tas viss ļoti paplašina redzesloku un cel pašapziņu. Patiešām esmu pabijusi vai katrā Eiropas valsti. Šoreiz man radās laimīga izdevība piedalīties mācību mobilitātē Gentē, Beļģijā, turklāt skaistā laikā – maijā. Tā norisinājās ‘hands on’ pieejā – aktīvas mācīšanās veidā mēs, dalībnieki no Latvijas un citām Eiropas valstīm, apguvām vairākas metodes, kā Beļģijas kultūra ienāk šejienes skolā. Flandrijas Skolotāju akadēmijas pārstāvis, visās jomās talantīgs skolotājs Aendrik De Brant, sniedza mums zināšanas un praktiskus padomus gan ‘hands on’ pieejas pielietošanai klasē, gan šokolādes gatavošanas praktiskajā nodarbībā, gan robotikā, gan ieskatu Beļģijas, un īpaši Flandrijas vēsturē, noslēgumā mācot pat tautas dejas.

Vai bija kāds jauns atklājums sev pašai?

– Interesants likās fakts, ka pār skolām tradicionāli noteicēja līdz šai dienai ir baznīca, šajā valstī tā ir katoļu. Visas mūsu nodarbības norisinājās tādās vai citādās baznīcā vai klosterim piederošās telpās. Īpaši spēcīgu iespaidu atstāja Melles koledža Gentes piepilsētā, izvietota bijušā katoļu klostera telpās, ko ap 1800.gadu dibinājis katoļu ordinis. Pati ēka un tās interjers jau vien ir liela vērtība. Skolā glabājas un tās interjeru rotā liels daudzums vērtīgu artefaktu, tostarp gleznas no Japānas, vēsturisks kinoprojektors darba kārtībā kopš 1950.gada, daudzu Beļģijas mākslinieku gleznas. Var tikai priecāties, cik labvēlīgi šī cēlā vide iedarbojas uz skolēniem, kā viņos nepiespiestā, dabīgā veidā ienāk gaumes izjūta, izsmalcinātība, mākslas izpratne, veidojas kopējais intelektuālais līmenis. Paši beļģu skolotāji ir pārliecīnāti un lepojas, uzskatot, ka ar viņu izglītības sistēmu tiešām viss ir pilnīgā kārtībā. Tā ir stabila, jo balstīta uz pārbaudītām vērtībām, kas sakņojas reliģijā, tāpēc nekādas reformas tai nav nepieciešamas. Neviļus bija jāiedomājas, vai Latvijai vienreiz nebūtu jāizbeidz nepārtraukti ieviest kaut kādas reformas izglītībā? Cik ilgi strādāju skolā, tik saskāros ar vienu un to pašu, – jauc un jauc, bet vietā nekas labāks nenāk. Arī mūsu tautai tāču ir savi postulāti, dzīvesziņa, stabilās saknes kristītībā.

Celotumam līdzi nāk daudz skaistu fotogrāfiju, un katrai sava stāsts.

– Šoreiz uz mani milzīgu iespaidu atstāja pati Beļģijas, īpaši Gentes, pilsētvide ar tās monumentālo Romas impērijas un viduslaiku arhitektūru. Kaut kas tik pamatīgs un nesagraujams!

Foto - no personīgā arhīva

Apbrīnas vērta arhitektūra. Celotuma dienās Marita pabija arī vairākās Beļģijas mazpilsētiņās, apbrīnojot gleznainās celtnes.

Pie Eiroparlamenta. Lielā Eiropa rāsa pārdomas. Kā mums šeit, Latvijā, dzīvot, strādāt un būvēt tā, lai tas kā mantojums paliek nākamajām paaudzēm, lai tas nesabruk un nav jānojauc? Lai nav to eksperimentu ne izglītības sistēmā, ne arhitektūrā, ne arī citās jomās. Kā mums iemācīties stabilitāti un ilgtspējību?

Foto - no personīgā arhīva

Apbrīnoju to laiku arhitektus, kuri prata izvietot savas pilis un baznīcas pareizājā leņķī tā, lai tās izceltos un labi izskatītos no visiem skatu punktiem. To pašu varu teikt arī par Luksemburgu, Lillē Francijā, gleznainajām Beļģijas mazpilsētiņām Dinant un Leuven. Brige pārsteidza ar vispār nerēdzētu agro viduslaiku ēku arhitektūru. Brisele ar saviem vairāk nekā 100 parkiem, izrādās, ir pati zāļākā Eiropas pilsēta. Cilvēki tur dzīvojas savā brīvajā no skolas un darba laikā līdz vēlam varam. Viņi izskatījās priečīgi būt atkal tik plaši kopā pēc pandēmijas gadiem. Pēc brauciena ir daudz ko atcerēties un pārdomāt.

Meistarklase. Brauciena laikā bija iespēja gatavot un nogaršot īstu beļģu šokolādi. Nodarbībā gatavoja šoko-lādes konfektes ar pildījumu.

Foto - no personīgā arhīva

Meklējam atbildi

Vai jāplauj zāliens ārpus savā īpašuma?

“Sociālajos tīklos lasīju aicinājumu Balvu novada iedzīvotājus rūpēties par skaistu un sakoptu vidi, tostarp regulāri sakopt piegulošās teritorijas, kas nozīmē plaut zāli. Kādi noteikumi nosaka šo kārtību un cik bieži teritorijas jāsakop? Vienlaikus tas ir darbs, kas prasa laiku, izdevumus, bet gados vecākiem cilvēkiem ne kātram ir ari pa spēkam.”

Laikraksts
sazinājās ar
B a l v u

novada administrācijas sabiedrisko attiecību nodalas vadītāju Ilutu Jaunzeikari, kura atsūtījusi novada administrācijas juriskonsulta JURA ANNUŠĀNA sagatavoto atbildi.

Pienākums plaut regulāri un sakopt

Juriskonsults skaidro, ka, pamatojoties uz likumu, Balvu novada dome 2022.gada 26.maijā ir pieņemusi saistošos noteikumus Nr. 19/2022 “Par teritoriju kopšanu, ēku un būvju uzturēšanu Balvu novadā”. Minēto noteikumu 2.punkts nosaka, kas ir piegulošā teritorija. Piegulošā teritorija saistošo noteikumu izpratnē ir publiskā lietošanā esoša teritorija starp neapbūvētu zemesgabalu vai apbūvētu zemesgabalu, kas sastāv no zemesgabala un ēkas (turpmāk – nekustamais īpašums) līdz publiskā lietošanā esošas brauktuvēs tuvākajai malai, tai skaitā gājēju ietves (izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas), piebrauktuvēs, grāvji, caurtekas, zālienī un citi apstādījumi, kas robežojas ar nekustamo īpašumu. Vietās, kur brauktuve nav nodalīta ar ceļa infrastruktūras elementiem (bortakmeni, apmales u.c.), brauktuvēs mala ir 1,5 metru platumā.

Minēto noteikumu 3.punkts nosaka personu loku, kurām ir pienākums kopīt piegulošo teritoriju. Starp minētajām personām 3.1.apakšpunkts nosauc arī nekustamā īpašumu īpašnieku vai faktisko valdītāju. To pašu noteikumu 4.punkts nosaka, ka nekustamā īpašuma īpašniekiem (tai skaitā individuālo māju īpašniekiem) ir pienākums piegulošajā teritorijā (līdz 5 metru platā joslā no nekustamā īpašuma robežas) sakopt teritoriju. Tas nozīmē savākt atkritumus, tajā skaitā bioloģiski noārdāmos – nokritušās lapas un zarus, nepieļaujot šo atkritumu uzkrāšanos un pārvietošanos uz blakus esošo teritoriju un nepievilcīgas ainavas veidošanos, regulāri plaut zālienu. Pilsētās, kā arī ciemu teritorijās zāles garums nedrīkst pārsniegt 20 centimetrus, pārējo kopjamo zemesgabalu teritorijās zemes apsaimniekošanas pasākumi veicami, lai nepieļautu kūlas veidošanos, kā arī nepieļaut uzkopšanas rezultātā radito atkritumu, netiro ūdeņu, zāles un citu priekšmetu izmēšanu neparedzētās vietās – uz ceļiem, ietvēm, gūliju nosegrēstes vai apstādījumos.

Noteikumu 12.punkts paredz arī administratīvo atbildību par augstāminēto pienākumu nepildīšanu. Tas var būt naudas sods fiziskajām personām no 10 līdz 500 euro.

Ja vajag, jāmeklē risinājums

Tātad noteikumi uzliek par pienākumu uzturēt kārtībā arī savu īpašumu piegulošās teritorijas. Ko darīt iedzīvotājiem, kuri dažādu apstākļu dēļ to nespēj, jo tas ir papildus darbs, kas prasa pūles un rada arī zināmus izdevumus? Balvu novada domes priekssēdētāja SERGEJA MAKSIMOVA skaidrojums:

– Lai situāciju uzlabotu, pilsētai esam iegādājušies trīs tehnikas vienības. Būs lielais, vidējais un mazais traktors. Ko darīt, – par to iesaku iedzīvotājiem runāt ar Balvu pilsētas pārvaldes vadītāju. Varētu vienoties ar kādu pakalpojuma sniedzēju, varbūt arī pašvaldībai būs iespēja sniegt šo pakalpojumu. Jebkurā gadījumā jārunā un jādiskutē ar pilsētas vadītāju. Situācijas var būt dažādas. Ir cilvēki, kuri var appļaut teritorijas pie saviem īpašumiem, viņi to ir darijuši un daris. Tie pāris metri pie mājas maz ko maina. Bet citā situācijā, ja būs nepieciešams, iedzīvotājiem palidzēsim rast risinājumu. Nevajag sēdēt virtuvē un dusmoties, bet ir jārunā!

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

“Skaidrs, ka Balvos motocikli

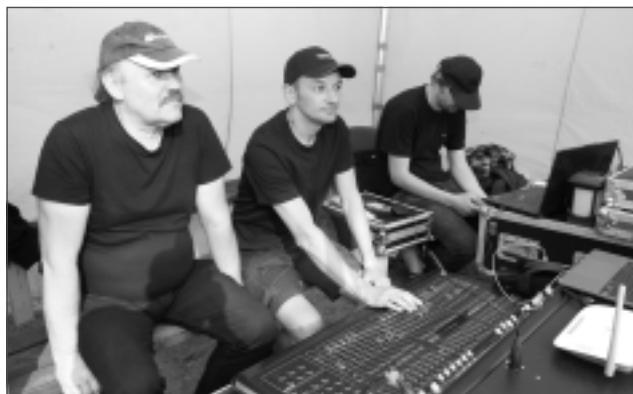

Dāvana Balviem. Motokluba “Spieki vējā” viri vienmēr ir uzsvēruši, ka pasākums “Motociklu vasara” ir dāvana Balviem. Un kā lai viņiem nepiekrit?

10.jūnijā pēc trīs gadu pārraukuma Balvus atkal rūcināja motori. Motokluba “Spieki vējā” prezidents Andis Grāvitis, taujāts, cik motociklu izbrauca Balvu ielās, konkrētu skaitli, lai neklūdītos, atturējās nosaukt. “Vairāk nekā pieci simti,” sprieda pasākuma vadītājs Oskars Lustiks.

Dod pieci. Vairāki motobraucēji parādē paspēja sarokties ar skaftājiem, tādējādi izpelnoties īpašus aplausus.

Ko noklusēja novada vadītājs? Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, uzrunājot klātesošos, īpašu paldies teica kādam drosmīgam cilvēkam, pavēstot, kas tas ir Gints Grīslis: “Paldies par tavu apņemšanos. Viņš zina, par ko.” Gints, lūgts atklāt, ko, viņaprāt, noklusēja novada vadītājs, atzina, ka, iespējams, ‘paldies’ ir par to, ka pasākums notiek arī zem pašvaldības karoga. Jāpiebilst, ka Gintam motobraukšana nav sveša.

Karogs izturēja! Arvīds Raciborskis ar savu otro pusiti Viju pasākuma priekšvakarā atgriezās no motobraucienu Toskānā: “Bija forši, karogs izturēja.” Raciborsku pāris jokoja, ka tagad viņus var dēvēt arī par “dzelzs pakajām”. “Ar ko sākt jauniešiem? Ar prātu, ar domāšanu. Ja galva ir savā vietā, tad moci var iegādāties,” uzskata Arvīds. Savukārt Vija daļījās iespaidos, ka Lietuvu pazīst visa Eiropa: “Nez kāpēc itāļi par Latviju maz ko zina? Pat čehi sākumā izteica neizpratni, kur atrodas Latvija? Viss kļuva skaidrs, kad pateicām, ka Latvija uzvarēja Čehijas izlasi.”

Izslāpušie. Pasākuma vadītājs Oskars Lustiks jokoja, ka militārais motoklubs “Parioti” (foto), kurš pirmsais piekrita izaicinājumam sacensties alus dzeršanā, ir ļoti izslāpuši. “Atbraucām atbalstīt Balvu motoklubu. Vai esam izslāpuši? Mums patīk būt pirmajiem un uzvarēt,” paskaidroja klubas prezidents Gatis Vismanis.

Kā Amerikā. Vēja brāļu ordeņa un Latvijas Motoklubu asociācijas (MCA) prezidents, latvju rokeru ikona Aivars Freimanis jeb Frīdis, atklājot sajūtas Balvos, atzina, ka savulaik ir bijis Surdžisā, kas ir motociklistu Meka, kur kopā sanāk aptuveni miljons domubiedru: “Man ir tiesī tāda pati sajūta, kā esot Amerikā. Skaidrs, ka Balvos motociklistus mīl – pilsētas ielas pilnas ar cilvēkiem, sajūtas ir fantastiskas. Sāciet ar mopēdiem un brauciet lēnā garā uz priekšu! Motocikls ir brīvības simbols.”

Tā nav vēsture. īpašu sajūsmu raisīja arī nopietnākie motobraucēji, kas Balvu ielas šturmēja ar mopēdiem.

stus mīl”

Aizvadīta deviņpadsmitā “Motociklu vasara”. Motokluba “Spiekī vējā” prezidents Andis Grāvītis ir apņēmības pilns nākamgad 20 gadu jubileju svinēt kopā ar balveniešiem un pilsētas viesiem. Atgādinām, ka šogad mūs priecēja Ivo Fomins ar grupu, DJ MAIRIX un grupa “Noisy party” (Lietuva).

Sinepes un... Artis un Inga Zviedrāni no Cēsim veiksmīgi tika galā ar desīnas notveršanu. “2016.gadā Balvos nopirku pirmo motociklu,” atklāja Artis.

Iespēja pamācīties. “Wheelie Latvia” pārstāvis Armands no Rīgas, tulkojot firmas nosaukumu, paskaidroja, ka visdrīzāk tā ir braukšana uz motocikla aizmugurējā riteņa: “Pats galvenais, ko mēs cenšamies iemācīt, ir sajūga, bremzes izmantošana un balansa sajūta. Ikdienā to grūti apgūt, bet ārkārtas situācijā šīs prasmes ir ļoti noderīgas.”

Muzikālie moči. Motoklubs “Gold wing” demonstrēja muzikālos močus. Rīdzinieks Māris Everts, labākais motociklu pārbūves meistars Latvijā, pastāstīja, ka viena moča pārbūve prasa gandrīz gadu.

Tās nav karātavas. Balveniete Dace Teiļāne aktīvi iesaistījās vairākos pārbaudījumos, tostarp sidra malkošanā... “Padsmīt gadus esmu aktīvi fotografējusi, bet šodien baudu atpūtu. Rita pusē biju dārzā, tāpēc gribējās padzerties,” viņa paskaidroja.

Novadnieks. Vilis Kašs (priekšplānā) atzina, ka prieks pabūt dzimtajā pusē, turklāt piedalīties tik jaukā pasākumā un pārbaudījumos.

Gandrīz kā mūsējie. Motokluba “Cerberus” pārstāvis Konstantīns Demidovs izmēģināja spēkus uz stieņa, proti, cik ilgi viņš spēs ar rokām uz tā noturēties. Interesanti, ka viņa sieva Solvita ir mednieviete. “Kas mani mudina braukt? Dvēsele sauc,” apgalvoja Solvita.

Ej nu saskaiti! Precīzu ziņu, cik transportlīdzekļu izbrauca parādi, nav. To, ka vairāk nekā pustukstotis, liecināja arī sastrēgums. “597,” pirmdienas pēcpusdienā pavēstīja A.Grāvītis.

Cik decibeli? Balvos noskaidrojās, ka skaļākā moča ipašnieks ir kārsavietis (foto). Diemžēl 120,8 decibeli žurnālistam liedza iespēju saklausīt šī moča ipašnieka vārdu.

E.Gabranova teksts un foto

Īsumā

Senioru sporta spēles – pārceļtas!

Pagājušajā sestdienā bija paredzēts, ka Viļakā notiks Balvu novada senioru sporta svētki. Sporta spēles tomēr nenotika, bet tās tika pārceļtas uz citu laiku. Sacensību norises datums tiks precīzēts!

Nepalaid garām!

Pludmales volejbola čempionāts

Viļakā

Jau drīzumā starts tiks dots "Viļakas atklātajam pludmales volejbola čempionātam 2023". Tas notiks trīs vecuma grupās vīriešiem un sievietēm: 1.grupa – 2007.gadā dzimušie un jaunāki; 2.grupa – 2006. – 1984.gadā dzimušie; 3.grupa – 1983.gadā dzimušie un vecāki. Paredzams, ka posmi notiks šādos datumos: 1.posms – 15.jūnijā pulksten 18; 2.posms – 6.jūlijā pulksten 18; 3.posms – 20.jūlijā pulksten 18; 4.posms – 3.augustā pulksten 18 (Viļakas parkā – "Promenāde"). Mačos vares piedalīties ikviens interesents bez profesionālītās limeņa ierobežojumiem. Galvenais tiesnesis – Ervīns Veļķers (tālr. nr.: 26337477).

Futbols

Par futbolu cilvēkiem ar invaliditāti

Kazahstānā noticis Eiropas Futbola asociāciju savienības seminārs par futbolu cilvēkiem ar invaliditāti, kuru apmeklēja arī divi Latvijas Futbola federācijas pārstāvji – futbola sociālās atbildības speciāliste Alise Pētersone un futbola attīstības speciālists Norberts Spriņģis.

Semināra dalībnieki bija dažādu valstu futbola federāciju pārstāvji, kuri diskusijās dalījās ar savu pieredzi un izaicinājumiem, kā arī piedāvāja dažādus risinājumus, lai futbols būtu daudz iekļaujošaks dažādām sabiedrības grupām. Tāpat ikvienam bija iespēja piedalīties gan futbola nodarbībā, kurā laukumā devās spēlētāji ar cerebrālo trieku, gan arī Kazahstānas neredzīgo izlases treniņā. Semināra dalībnieki varēja iejusties arī spēlētāju *ādā*, uzlieket specializētu acu apsēju. Arī lekciju saturs bija ļoti plašs – gan par barjerām un izaicinājumiem futbolā, attīstot futbolu cilvēkiem ar invaliditāti, gan par spēlētāju ar invaliditāti profesionālām izaugsmes iespējām futbolā, iekļaujošu klubu un skolu vidi, brīvprātīga darba attīstīšanu un izglītošanu, kā arī partnerību nozīmi futbolā. "Semināra dalībnieki ir ļoti dažādos izaugsmes posmos, jo valstu futbola federācijas strādā ar dažādām mērķauditorijām. Tomēr tas, kas vieno visas federācijas, ir cilvēki ar vēlmi un vīziju, lai futbols būtu pieejams visiem, lai tiktu realizētas dažādas partnerības ar nevalstiskajām organizācijām, valsti un starptautiskām organizācijām," pastāstīja futbola sociālās atbildības speciāliste A.Pētersone. Savukārt futbola attīstības speciālists Norberts Spriņģis uzsvēra, ka šādas konferences ir lielisks mirklis, kurās var dalīties ar pieredzi kādā specifiskā futbola segmentē savā valstī un uzsklausīt citu asociāciju pieredzi. "Seminārā uzsvars tika likts uz labajiem piemēriem, kurus prezentēja asociāciju pārstāvji, un tas lika domāt tālāk par Latvijas futbola attīstības ceļu," piebilda N.Spriņģis.

Svaru stieņa spiešana guļus

Izcīna bronzas un sudraba medaļas

3.jūnijā Madonā notika Latvijas čempionāts svaru stieņa spiešanā guļus uz atkārtojumu reižu skaitu.

Ļoti labus rezultātus uzrādīja komanda no Balviem (attēlā), 26 vienību konkurenči ierindojoties augstajā 8.vietā. Vērā īemami rezultāti tika uzrādīti arī individuāli. Sieviešu konkurenčē Madara Dokāne izcīnīja 6.vietu (svara kategorija – līdz 69 kg, uz stieņa – 32 kg, 17 reizes).

Grupā "Seniors 1" Jānis Dokāns ieguva 3.vietu (svara kategorija – līdz 74 kg, uz stieņa – 68 kg, 18 reizes), Andrejs Kočerovs – 6.vietu (svara kategorija – līdz 93 kg, uz stieņa – 86 kg, 14 reizes), bet Konstantīns Kuzņecovs – 5.vietu (svara kategorija – līdz 93 kg, uz stieņa – 88 kg, 20 reizes).

Grupā "Seniors 2" Igors Aleksejevs izcīnīja 3.vietu (svara kategorija – līdz 74 kg, uz stieņa – 72 kg, 16 reizes), Andris Aleksejevs – 4.vietu (svara kategorija –

Foto - no personīgā arhīva

līdz 83 kg, uz stieņa – 74 kg, 12 reizes), Sergejs Vasiljevs – 3.vietu (svara kategorija – līdz 93 kg, uz stieņa – 84 kg, 21 reizes), Sergejs Šnegovs – 2.vietu (svara kategorija – līdz 93 kg, uz stieņa – 90 kg, 25 reizes), bet Raimonds Celmiņš ieguva

godalgoto 2.vietu (svara kategorija – +120 kg, uz stieņa – 138 kg, 6 reizes).

Jāpiebilst, ka grupā "Seniors 2" absolūtā vērtējumā S.Šnegovs izcīnīja 2.vietu.

Volejbols

Triumfē "IR/AR" un "Bārda"

Foto - no personīgā arhīva

Ar kausiem, medaļām un šampaneti! 4.jūnijā notika "Lazdukalna kauss volejbolā 2023". Lai arī laika apstākļi nelutināja, dienas laikā tika izspēlēti visi ieplānotie mači un noskaidroti labākie volejbolisti. Vīriešu grupā 1.vietu izcīnīja komanda "IR/AR" (Ilja Razvodins, Rihards Aleksandrovičs), 2.vietu ieguva "Brieditis/Bukšs" (Kristers Briedītis, Tomass Bukšs), bet bronzas medaļas vērtajā 3.vietā ierindojās komanda ar nosaukumu "Cita opera" (Agris Pužulis, Elvis Bināns). Savukārt grupā "Virieši 40+" 1.vietu izcīnīja "Bārda" (Imants Kairišs, Guntis Rakstiņš), 2.vietu – "Es tīklā" (Olegs Žukovs, Dainis Lucijanovs), bet 3.vietu ieguva komanda "Učīki" (Arnis Voika, Valters Dulevskis). Attēlos (no kreisās pusēs): pirmo vietu ieguvēji Imants Kairišs, Guntis Rakstiņš un Ilja Razvodins, Rihards Aleksandrovičs.

Svarcelšana

Cīnās sacensībās Igaunijā

Pēc startiem. Balvu Sporta skolas jaunie svarcelāji atgriezušies no sacensībām Igaunijā, kur notika jau 21.Albu kauss svarcelšanā. Sportisti startēja "U-11", "U-13", "U-15", "U-17", "U-20" vecuma grupās un pieaugušo grupās. Sacensībās ar labiem panākumiem piedalījās arī Balvu Sporta skolas audzēkņi. "U-11" vecuma grupā

Loreta Ciukore izcīnīja 1.vietu, bet Antons Bušs ieguva augsto 2.vietu. "U-15" vecuma grupā Daniels Büde ierindojās 4.vietā, bet Raivo Nāgels 4.vietu izcīnīja "U-17" vecuma grupā. Šajā pašā vecuma grupā Maksimam Bistrovam 6.vieta. Savukārt Sandija Keiša palika nepārspēta un bija vislabākā "U-20" vecuma grupā, izcīnot 1.vietu.

Jāpiebilst, ka sacensības notika pēc Sinklera punktu tabulas un tajās piedalījās kopumā 16 komandas no Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, Ukrainas, Somijas un Ungārijas. Attēlā – Balvu Sporta skolas svarcelāji ar treneri Vari Sārtaputni.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

Lasītājs jautā

Vai gāzes pistoļu īpašniekiem jāsaņem atļauja?

“Pirms gadiem divdesmit iegādājos gāzes pistoli. Vai tā ir taisnība, ka tagad gāzes pistoļu īpašniekiem jāsaņem ieroča nēsāšanas atļauja? Kāpēc tā un līdz kuram laikam atļauja jāsaņem?” jautā Balvu novada iedzīvotājs.

Ja nebūs atļaujas, var sodīt

2019.gada 10.aprīlī stājās spēkā ieroču aprites likums, kas personām, kuras līdz šim iegādājušas gāzes pistoles vai signālieročus, nosaka pienākumu tos reģistrēt Valsts policijā līdz 2023.gada 14.septembrim. Tas tādēļ, jo turpmāk gāzes pistoles ir pakļautas šaujamieroču reglamentācijai. “Informējam šaujamieroču īpašniekus par ieroču glabāšanas, nēsāšanas un kolekcijas atļauju derīguma termiņu, jo vairākos gadījumos tas ir līdz šī gada 14.septembrim. Aicinām šaujamieroču īpašnieku neatlikt šo atļauju maiņu uz pēdējo brīdi, bet izdarīt to laikus! Atgādinām, ka ieroča glabāšanas atļauja, nēsāšanas atļauja un ieroču kolekcijas atļauja, kas tika izsniegtā līdz šī likuma spēkā stāšanās dienai (līdz 2019.gada 10.aprīlim) uz nenoteiktu laiku, ir derīga līdz 2023.gada 14.septembrim. Savukārt ieroča nēsāšanas atļauja, kas tika izsniegtā līdz šī likuma spēkā stāšanās dienai uz desmit gadiem, ir derīga līdz atļaujā norādītajam termiņam, bet ne ilgāk kā līdz 2023.gada 14.septembrim. Fiziska persona var iesniegt iesniegumu par ieroča glabāšanas, nēsāšanas vai kolekcijas atļaujas termiņa pagarināšanu jebkurā personai piemērotā laikā un tajā Valsts policijas struktūrvienībā, kurā ierocis reģistrēts. Nēmot vērā lielo šaujamieroču īpašnieku skaitu Latvijā, pirms došanās uz Valsts policijas struktūrvienību, kurā ierocis reģistrēts, būtu vēlams iepriekš pieteikties pa tālrundi, kas norādīts ieroču glabāšanas atļaujā. Vienlaikus ieroču īpašnieks var iesniegt iesniegumu bez personas obligātas ierašanās Valsts policijā ar šaujamieroci, bet gan nosūtot iesniegumu elektroniski vai ar pasta starpniecību. Gadījumos, kad fiziskai

personai izsniegtā ieroču glabāšanas, nēsāšanas atļauja vai ieroču kolekcijas atļauja tikai balstoties uz ieroču aprites likuma pārejas noteikumu 8. un 9.punktu, valsts nodeva par atļaujas izsniegšanu nav paredzēta. Ja ieroča atļaujai ir beidzies derīguma termiņš (norādīts ieroču atļaujā vai noteikts ar likumu), atļauja kļūst nederīga. Gadījumā, ja šaujamieročis tiek glabāts bez derīgas ieroča atļaujas, persona ir saucama pie administratīvās atbildības,” informē likumsargi.

Atzīti par pārveidojamiem ieročiem

Valsts policija piebilst, ka Eiropas Savienības ieroču aprites tiesiskajā regulējumā un ieroču aprites likumā noteikts, ka gāzes ieroči (revolveri), kas reģistrēti vai iegādāti pie ieroču komersanta līdz 2020.gada 17.janvārim, saskaņā ar ieroču aprites tiesisko regulējumu tiek atzīti par pārveidojamiem šaušanai ar šaujamieroču munīciju. Nēmot vērā minēto, šie gāzes ieroči (revolveri) tiek uzskatīti par B kategorijas šaujamieročiem, un atkarībā no to darbības principa tos klasificē atbilstošā B kategorijas apakšgrupā. “Fiziskām personām būs nepieciešams nokārtot ieroču aprites likumā noteikto kvalifikācijas pārbaudījumu attiecībā uz ieroču un munīcijas aprites kārtību un prasmi rīkoties ar ieroci. Kvalifikācijas pārbaudījuma jautājumi un sīkāka informācija ir pieejama Valsts policijas mājaslapā www.vp.gov.lv (sadaļā – Licences, sertifikāti, atļaujas). Bez minētā pārbaudījuma vajadzēs iziet arī pirmās palīdzības pamatzināšanu apmācības kursus, veselības pārbaudi, samaksāt valsts nodevu par attiecīgās atļaujas saņemšanu, kā arī nodrošināt gāzes ieroča pienācīgu uzraudzību un glabāšanu ieroča atļaujā norādītajā adresē, ierīkojot seifu. Vienlaikus likums paredz arī citus risinājumus, gadījumā, ja nevēlaties patrēt gāzes ieroci sev. Gāzes ieroci var pārreģistrēt citai personai, kurai ir attiecīgā ieroča atļauja, to var realizēt ar Latvijas Republikas ieroču komersanta starpniecību vai ieroci nodot Valsts policijai iznīcināšanai,” skaidro policija.

Medaļas – arī Viļakas pārvaldei

Starptautiskās kinologu sacensības

Foto - no personīgā arhīva

Robežsargi darbībā. Sacensību mērķis ir kinologu profesionālās meistarības līmena paaugstināšana, kinoloģijas jomas attīstība un popularizēšana starptautiskā līmenī, kā arī praktiskās pieredzes apmaiņa starp robežapsardzības un tiesībsargājošu iestāžu kinologiem.

Valsts robežsardzes koledžā Rēzeknē noslēgušās starptautiskās kinologu sacensības, kurās piedalījās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Somijas un Moldovas robežapsardzības un tiesībsargājošo iestāžu kinologi ar dienesta suņiem. Šāda mēroga kinoloģijas sacensības notika jau 23.reizi.

Valsts robežsardzes koledžas vadītāja palīdze DIĀNA DENISOVA informē, ka sacensības notika trīs disciplīnās – cilvēku smaržas, narkotisko vielu, sprāgstvielu un ieroču meklēšanā telpās, transportā un bagāzā. Kinologi ar dienesta suniem uzdevumus pildīja gan komandu sastāvā, gan arī individuāli, demonstrējot arī savas prasmes suņu paklausības disciplīnā. Vērtējumā tika ņemts vērā uzdevumu izpildes ātrums un precizitāte, kā arī dienesta suņa sadarbība ar kinologu. Gan kā komanda, gan arī individuāli labus rezul-

tātus uzrādīja arī Viļakas pārvaldes robežsargi.

Cilvēku smaržas meklēšanas disciplīnā komandu vērtējumā 1.vietu ieguva Lietuvas Republikas Valsts robežsardzes dienesta 1.komanda, 2.vietu – Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes 1.komanda, bet 3.vietu – Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes 1.komanda. Narkotisko vielu meklēšanas disciplīnā komandu vērtējumā nepārspēta palika Rīgas pārvalde, 2.vietu ieguva Viļakas pārvalde, 3.vietu – Ventspils pārvaldes komanda. Sprāgstvielu un ieroču meklēšanas disciplīnā komandu vērtējumā 1.vietu izcīnīja Lietuvas Republikas Valsts robežsardzes dienesta 1.komanda, 2.vietu – apvienotā Valsts robežsardzes Rīgas un Viļakas pārvaldes komanda, bet 3.vietu – Nacionālo bruņoto spēku Militārās policijas 1.komanda. Savukārt paklausības disciplīnā 3.vietu izcīnīja Viļakas pārvaldes robežsargs Dainis Razminovičs.

Esi uzmanīgs!

Arvien biežāk apkrapī regionu iedzīvotājus

Vai jums bijuši gadījumi, kad atskan telefona zvans (vairumā gadījumu no ārvalstīm) un klausules otrā pusē runā cilvēks krievu valodā, kurš uzdodas par bankas vai kādas citas iestādes pārstāvi un mēģina risināt kaut kādus finanšu jautājumus? Visticamāk, tie ir krāpnieki. Turklat, kā liecina Valsts policijas dati, par to upuriem arvien biežāk kļūst regionu iedzīvotāji.

Visvairāk krāpšanas gadījumu pieaudzis Vidzemē, bet Latgalē pat divkāršojies. Ievērojams pieaugums novērojams arī Kurzemē, bet vismazākais krāpšanas gadījumu skaits reģistrēts Zemgalē.

Krāpnieku upuru profili

Kopumā šī gada pirmajos četros mēnešos Valsts policija vislielākās izkrāptās naudas summas reģistrējusi zvanu (53%), finanšu platformu (36%) un tirgotāju jeb pirkšanas – pārdošanas (7%) krāpšanas gadījumos un to mēginājumos. Vienlaikus dati liecina, ka vecāka gadagājuma cilvēki biežāk kļūst par zvanu krāpnieku upuriem, bet jaunāki cilvēki uzķeras uz finanšu platformu krāpnieku viltībām.

Krāpnieku upuru profili ir dažādi, bet, ja runā par, piemēram, dažādu investīciju un finanšu platformām, visbiežāk šajās krāpnieku lamatas iekrīt 38 gadus vecas sievietes no Rīgas (57% gadījumu). Virieši par krāpnieku upuriem kļūst retāk (43%), bet viņi ir gados jauni (vidējais vecums – 29 gadi). Tāpat jāpiebilst, ka teju puse investīciju krāpnieku upuri ir no galvaspilsētas. Pārējos Latvijas reģionos šāda veida krāpnieki uzdarbojas teju līdzīgi: pa 14% gadījumiem fiksēti Kurzemes, Latgales reģionā un Vidzemes reģionos, un tikai nedaudz mazāk jeb 13% investīciju krāpšanu un to mēginājumu gadījumi reģistrēti Zemgales reģionā.

Izkrāpti vairāk nekā trīs miljoni eiro

Šī gada pirmajos četros mēnešos noziedzniekiem izdevies izkrāpt aptuveni 3,4 miljonus eiro no Latvijas četru lielāko banku klientiem. Attīstoties tehnoloģijām un ikdienai kļūstot arvien digitalizētākai, arī noziedznieki pielāgo savu stratēģiju, lai apkāptu arvien vairāk upuru. Tāpēc ir īpaši būtiski atpazīt dažādas krāpnieku metodes. Diemžēl aptaujas dati liecina, ka teju puse jeb 46% iedzīvotāju ir riska grupā, jo atzīst, ka varētu neatpazīt viltus zvanu, išziņu vai e-pasta vēstuli. Tādēļ ir būtiski turpināt izglītot sabiedrību par to, kā rīkoties droši.

Lai uzlabotu sabiedrības zināšanas par to, kā atpazīt krāpniekus un kā sevi pasargāt, izstrādāts drošas rīcības kodekss “Septiņi NĒ” dažādiem krāpšanas gadījumiem. Tas apkopo būtiskākās rīcības, kas palīdzēs cilvēkiem izvairīties no zvanu, tirgotāju un viltus finanšu platformu krāpniekiem. Piemēram, telefonkrāpšanas gadījumos: neuzticieties svešiniekiem; nepakļaujieties viņu spiedienam; nedalieties ne ar kādu informāciju; nekādā gadījumā neļaujiet pieslēgties attālināti jūsu datoram vai viedierīcei; neticiet pasakām (piemēram, lielai peļnai ar nelielām investīcijām); neuzķerieties uz svešvalodām (krāpnieki visbiežāk runā krievu valodā un uzstāj, lai arī jūs runājat viņiem ērtā valodā); nebaudieties pielikt punktu sarunai un sazinieties ar banku, lai pārliecinātos, ka jūsu nauda ir drošībā!

Informē ugunsdzēsēji

Nodeg ģimenes māja

4.jūnijā pulksten 19.17 Valsts ugunsdzēsēbas un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz Rugāju pagastu, kur ar atklātu liesmu dega vienstāva dzīvojamā māja 100 m² platībā un vienstāva neapsaimniekotas ēkas jumts un bēniņi 70 m² platībā. Pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās no mājas evakuējās četri cilvēki. Mēģinot dzēst ugunsgrēku, viens cilvēks notikumā cieta. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas, gūtie ievainojumi ir viegli. Ugunsgrēks tika likvidēts pulksten 23.08.

Deg sausā zāle

8.jūnijā ap pulksten 9.30 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Vecumu pagastu, kur dega sausā zāle 9000m² platībā. Pēc pulksten 12 ugunsgrēks tika likvidēts.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Atbildot uz jaunāko balveniešu jautājumiem, Oskars Cibulskis pastāstīja, ka ar hokeju nodarbojas kopš sešu gadu vecuma: "Tātad 30 gadus diendienā. Tas ir smags darbs, tā ir vecāku ziedošanās bērnam. Katru rītu no Ropažiem bija jābrauc 30 km. Jāsaka arī lielu paldies māsai Dacei, kura mani pirmo reizi izvilkta uz ledus. Pirmo reizi, no laukiem aizbraucot uz Rīgu, es biju reāli nobijies. Uz ledus bija ļoti daudz bērnu, bet es tolaik slidot tā īsti nemaz nemācēju. Turoties pie borta, domāju, – ko es tāds maziņš varu izdarīt? Māsa mani patiesi izvilkta uz ledus."

Tāpat viņš neslēpa, ka ārprātīgas emocijas valdīja pie Brīvības pieminekļa Rīgā: "Kad mums paziņoja, ka lidosim pāri Brīvības piemineklīm, spriedām, – vai kāds mūs tur sagaidīs? Ieraugot tos lielos pūlus, neizpalika bažas, kā mēs tiksim ar to visu galā. No lidostas līdz Brīvības piemineklīm mašīnas taurēja, cilvēki aplaudēja visa ceļa garumā. Žēl, ka bija jārēķinās ar to, ka nespēsim visiem iedot autogrāfus un ar visiemnofotografēties. Emocijas bija fantastiskas! Tas visai Latvijai bija vajadzīgas, turklāt īstajā vietā un brīdi."

Vietu ieņem laikus. Oskars Konivāls, Marks Vecais, Māris Poševs, Toms Kozlovskis, Pēteris Petrovs jau krietnu laiku pirms Oskara Cibuļska ierašanās zināja teikt, ka noteikti izdosies gannofotografēties, gan iegūt autogrāfu. Pusaudži, spriežot, kādam jābūt labam hokejistam, pavēstīja, ka tādam, kurš nekad nepadodas. "Balvos vajag modernu slidotavu," uzsvēra jaunie balvenieši.

Uzdevums izpildīts! Gvido Prokofjevs priecājās, ka uz tēva hokeja kreklā tagad ir arī Oskara Cibuļska autogrāfs. "Ir vēl Ozoliņš, Bērziņš," paskaidroja pusaudzis.

Kas mudina spēlēt? Lauris Ikstens no Bērziņiem uzskata, ka labam hokeja fanam jājūt līdzi izlasei, kā arī pašam jāspēlē hokejs: "Tas ir īstu veču sports."

Neizpaliek joki. Skatītāji (foto) bronzas medaļnieku aicināja spēlēt Balvu hokeja komandā, piebilstot, ka jebkurā sezonā. Oskars Cibulskis atklāja, ka pērn viņam bijusi muguras operācija, ka karjeras laikā zaudējis vienu zobu. "Tas bija nesāpīgi un bez maksas," jokoja Oskars. Tāpat viņš pastāstīja, ka izplūkties sanāk reizi sezonā: "Man personiski tas ir aizstāvēt vārtsargu, komandas biedru vai pašam sevi. Kaušanās ir tikai un vienigi aizstāvēšanās pēc." Interesanti, ka arī bronzas medaļnieks uzdeva jautājumus balveniešiem, piemēram, kāda ir Batņas iesauka, ar kādu uzvalku Valsts prezidents lidoja mājās? "Jā, ar slapju. Emocijas bija tik lielas, ka pa gaisu lija gan aliņš, gan šampanietis. Nepamanījām Valsts prezidentu..., apsargi sākotnēji kaut kā centās noķert šīs šķakatas, bet saprata, ka tas ir bezjēdzīgi. Valsts prezidents tika pamatiņi noliets. Viņš pēc tam noteica: "Puikas, bet vai jūs saprotat, ka man ar šo uzvalku vēl jālido mājās?"

Vissvarīgākās ir emocijas. Balvu Sporta centra vadītājs Arnis Voika pieļauj, ka Žīguros vajadzētu uzbūvēt hokeja laukumu ar slēgto nojumi: "Tas būtu pirmais solis uz hokeja halli. Labam fanam jābūt emocijām." Tāpat Arnis atklāja, ka mirkli, kad Latvija iemeta bronzas vārtus, viņš meitas uzdāvināto T-kreklu saplēsa uz pusēm: "Tagad tas ir mūsu mājas karogs."

Īpaša dzimšanas diena. Jānis Dokāns (foto), arī dvīņubrālis Ainārs sestdien svinēja dzimšanas dienu. Jānis atklāja, ka tagad uz viņa čempiona svarcelšanas siksnes atrodams arī Oskara Cibuļska autogrāfs: "Vēl ir olimpiskā čempiona bobslejā Arvja Vilkastes paraksts."

Gatava spēlēt hokeju. Sanija Pobeda (foto – trešā no kreisās) no Balviem pastāstīja, ka ģimenē hokejs ir cieņā: "Krustumās ģimene ir ļoti saistīta ar hokeju. Viņas vīrs spēlē hokeju, lielākais dēls ir citā valstī hokeja dēļ, bet mazākais dēls šobrīd ir vārtsargs. Arī man patīk slidot, bet pagaidām nav iespēju trenēties. Jā, gribu būt hokejiste!"

Kad Balvos būs labs hokeja laukums? Andris Supe ar dēlu Gvido nešaubās, ka hokejam Latvijā ir liela nākotne. Piecpadsmitgadīgais Gvido, atbildot uz jautājumu, – kad Balvos būs labs hokeja laukums –, prognozēja, ka pēc desmit gadiem. Jāpiebilst, ka Balvu novada domes priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam ir cerīgāks skatījums nākotnē. Viņš "Vadugunij" atklāja, ka norit sarunas par mākslīgā seguma laukuma izbūvi, kad slidot varēs ziemā un vasarā: "Ainārs Miņins mēģina pārliecināt, ka Žīguri ir tam labākā vieta. Jebkurā gadījumā neizpaliks diskusija. Tas ir divu gadu jautājums." Spriežot, kāds ir labs hokeja fans, novada vadītājs atjokoja, ka tas, kurš mazāk sēž uz dīvāna, kurš mazāk dzer alu: "Hokeja fanam noteikti arī pašam jāpakustina dažas vietas."

Informē LAD

Svarīgi! Līdz 15.jūnijam jāpiesakās platību maksājumiem

Vēl līdz šī gada 15.jūnijam lauksaimnieki var pieteikties platību maksājumiem, aizpildot ģeotelpisko iesniegumu. Pēdējais datums, kad var pieteikties platību maksājumiem ar atbalstu apjoma samazinājumu, ir 26.jūnijs. LAD aicina lauksaimniekus savlaikus aizpildit iesniegumu, lai saņemtu maksājumus par apsaimniekotajām platībām.

Pieteikties platību maksājumiem var LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā, kur soli pa solim var aizpildīt nepieciešamo informāciju.

Lai jau tagad lauksaimnieki varētu ziņot par kaļķošanu, minimālo augstnes apstrādi un precizajām tehnoloģijām, LAD mobilās lietotnes neautorizētajā vai autorizētajā versijā jāsūta sagatavotie fotoattēli. Detalizētāka informācija un pamācība par dienesta mobilo lietotni, tās funkcijām ir skatāma mājaslapas izvēlnē "Mobilā lietotne".

Lauksaimniekiem, kuri piesakās atbalstam noteiktās ekoshēmās un agrovides pasākumos, jāsniedz informācija Valsts augu aizsardzības dienesta LIZ pārvaldības sistēmā. Šogad izņēmuma kārtā, jo sistēma tikai nesen ir uzsākusi darbību, to var darīt līdz šī gada 5.novembrim.

Jautājumu un papildu informācijas nepieciešamības gadījumā aicinām sazināties ar LAD klientu apkalpošanas speciālistiem pa tālruni +371 67095000 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz 20.00) vai apmeklēt

Klientu apkalpošanas centrus klātienē.

Atgādinām, ka klientiem ir iespēja pieteikt savu vizīti kādā no LAD klientu apkalpošanas centriem konkrētā laikā, izmantojot tiešsaistes pieraksta iespējas. Dienests klientus apkalpo arī bez pieraksta rindas kārtībā.

Informē "Sadales tīkls"

Elektroenerģijas sadales tarifa izmaiņas mājsaimniecībām

Ar 1.jūliju gaidāmas izmaiņas elektroenerģijas sadales tarifos mājsaimniecībām (sadales tarifs veido daļu no ikmeneša elektrības rēķina).

Kas, kad un kāpēc mainīsies?

□ Tarifu struktūra kļūs vienkāršāka. 1. jūlijā visi klienti tiks automātiski pieslēgti "Pamata" tarifu plānam – iedzīvotājiem nekādas darbības šajā brīdī nebūs jāveic. Nepieciešamības gadījumā klients izvēlēto tarifu plānu varēs mainīt reizi mēnesi.

□ Tarifa maksa klientiem pieauga inflācijas, pārvades tarifa pieauguma un citu faktoru dēļ. Izmaiņu lielums būs atkarīgs no pieslēguma parametriem un patēriņa apjoma. "Sadales tīkls" aicina mājsaimniecības ar jaudīgu pieslēgumu (trīsfāžu, 25 vai vairāk ampēru) izvērtēt iespēju to samazināt, tā pazeminot maksu par tarifu. Slodzes samazināšana ir bezmaksas pakalpojums. Bet jāņem vērā – ja pēc laika tomēr radīsies vajadzība pēc lielākas slodzes, tās palielināšana būs par maksu, tāpēc lēnumam jābūt izsvērtam.

Lai nodrošinātu ikviens iespēju iepazīties ar paredzamo maksājuma summu savā īpašumā, "Sadales tīkla" mājaslapā ir pieejams gan plašāks skaidrojums, gan tarifu kalkulators. Ievadot tajā datus par īpašumam pieslēgto fāžu un ampēru skaitu, kā arī vidējo elektroenerģijas patēriņu mēnesi, ikviens var uzzināt maksājuma summu.

Kā izvēlēties sev piemērotāko tarifu plānu?

Iedzīvotājiem no 1.jūlija būs pieejami divi tarifu veidi – "Pamata" un "Speciālais". "Pamata" tarifi būs izdevīgi iedzīvotājiem ar regulāru ikdienas elektroenerģijas patēriņu (tādi varētu būt apmēram 90% klientu), savukārt "Speciālie" – īpašumiem, kuros elektroenerģijas patēriņš ir ļoti mazs vai neregulārs, piemēram, īpašumiem, kas izlikti pārdošanā un netiek ikdienā apdzīvoti, vasarnīcām ziemas mēnešos, uzņēmumiem ar sezonālu darbību ārpus sezonas u. tml.

Svarīgi, ka tarifu būs iespējams nomainīt, izvēloties piemērotāko nākamajā mēnesi plānotajam elektroenerģijas patēriņam (piemēram, pārceļoties uz vasarnīcu vasarā). To viegli un bez maksas īpašnieki varēs izdarīt savā profilā "Sadales tīkla" klientu portālā e-st.lv vai pie sava elektrības tirgotāja (izmaiņas iespējams veikt reizi mēnesi, turklāt pārejas laikā no 2023.gada jūlija līdz septembrim izmaiņas stāsies spēkā jau esošā mēneša laikā).

Kāpēc tarifu kalkulatorā parādās divas dažādas summas par klientam prognozēto jauno tarifa maksu?

Kalkulatorā norādīta iespējamā maksa ar abiem tarifu plāniem ("Pamata" un "Speciālo"), tā palīdzot izvēlēties piemērotāko variantu. Jo lielāks patēriņš, jo salīdzinoši izdevīgāks kļūst "Pamata" plāns, tāpēc, izvēloties "Speciālo" plānu, ļoti rūpīgi jāseko līdzī gan savam esošajam patēriņam, gan prognozētajam pieaugumam nākotnē, ja tāds ir gaidāms, lai nepieciešamības gadījumā laikus pārietu uz "Pamata"

plānu.

SVARĪGI! Tarifu veido gan fiksētā ikmeneša maksa par pieslēgumu elektrotīklam, gan mainīga maksa par piegādātajām kilovatstundām (atkarīga no piegādāto kilovatstundu skaita). Tāpēc, vērtējot gaidāmās izmaiņas, kalkulatorā noteikti jāievada ne tikai pieslēguma parametri, bet arī mēneša elektrības patēriņa prognoze un jāizvēlas sev piemērotākais plāns. Tikai tā varēs iegūt patiesu priekšstatu par gaidāmajām izmaiņām.

Vai gaidāmo izmaksu pieaugumu iespējams samazināt?

Elektrības rēķinu veido ne tikai pārvades un sadales tarifs, bet arī maksa par elektrību un nodokļi. Tāpēc uz elektroapgādes pakalpojumu jāraugās kopumā:

– izvēloties piemērotāko elektroenerģijas tarifu pie elektrības tirgotāja,

– izvēloties piemērotu pieslēguma jaudu (to izvērtēt varētu būt īpaši aktuāli privātmājām ar jaudīgu (trīsfāžu, 25 vai vairāk ampēru) pieslēgumu),

– taupot elektrību ikdienā.

Ja mājsaimniecībai pieslēgta arī gāze, iespējams, ir vērts izvērtēt pāreju uz elektrību, atsakoties no gāzes pakalpojumu izmaksām un padarot efektīvāku savu elektrības pieslēgumu. Protams, katra situācija ir individuāla, tāpēc viena standarta risinājuma te nebūs.

Aprēķināt patēriņa paradumiem atbilstošu slodzi

mājsaimniecībā var palidzēt "Sadales tīkla" mājaslapā pieejamais slodzes aprēķina kalkulators. Papildu ieteikumus var jautāt elektrospeciālistiem.

Joprojām ir spēkā arī valsts atbalsts aizsargātajiem elektroenerģijas lietotājiem: trūcīgām vai maznodrošinātām mājsaimniecībām (personām); iedzīvotājiem, kuru aprūpē ir bērns ar invaliditāti; iedzīvotājiem ar I invaliditātes grupu vai to aizgādīniem; daudzērnu ģimenēm.

Kāpēc elektroapgādes tarifs pieaug, ja elektroenerģijas cena ir kritusies?

Patiens, redzot, kā pēdējās nedēļas nokritusies elektrības cena, šķiet, ka tarifa maksas pieaugumam vairs nav pamata. Tomēr jāatceras, ka tarifs tiek veidots, balstoties uz faktisko elektrības cenu, inflāciju, "Augstsprieguma tīkla" tarifa izmaksu pieaugumu šobrīd un uz ilgtermiņa nākotnes prognozēm.

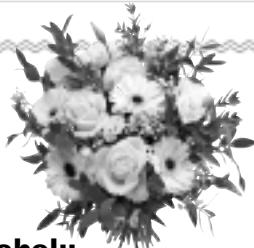
Geopolitiskie apstākļi un inflācija ir skāruši praktiski visu Latvijas tautsaimniecību, un būtu grūti atrast nozari, kurā nebūtu vērojams izmaksu pieaugums. "Sadales tīkla" arī šajā situācijā ir pienākums garantēt nepārtrauktu uzņēmuma darbību un augstu sniegto pakalpojumu kvalitāti, nodrošinot kritisko infrastruktūru, un tas bez tarifu izmaksu pieauguma, ko rūpīgi vētījis Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), vairs nav iespējams.

Būtiski, ka atbilstoši SPRK metodikai reizi gadā tarifu apjomu varēs koriģēt gadījumā, ja būs mainījušies tarifu izmaksas ietekmējošie ārejie faktori, piemēram, inflācija, samazinājusies elektroenerģijas cena u. tml.

Apsveikums

Lai košās krāsās Jūsu dienas staro,
Lai gadi skaisti tālāk zaro,
Lai spēka daudz, lai viss Jums sokas,
Lai nepagurst sirds, prāts un rokas!

Sirsniģi sveicam
Gunitu Ābelīnu un Viktoru Sobolu
skaistajos svētkos!
Krustmāte ar ģimeni

Dažādi

Piedāvā grunts zemi zemu vietu aizbēršanai. Iespējama piegāde, izlīdzināšana.
Tālr. 29208179.

Zāģē, skalda malku.
Tālr. 23205101.

Zāles plaušana, zāles smalcināšana. Tālr. 26512307.

Smalcina ganības, plavas.
Tālr. 29165808.

Urbj akas. Ierok, savieno ūdensvadus mājā, kanalizāciju.
Tālr. 25685918.

Piedāvā smilti, granti, šķembas, melnzemī. Remontē piebraucamos ceļus. Tālr. 25685918.

Smilts, grants, šķelda (dažādas frakcijas). Piegāde. Ceļu remonts.
Tālr. 29208179.

Maina skalditu malku pret veciem motocikliem. Tālr. 26425960.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ – EUR 300.
Tālr. 29418841.

Pārdod vieglās automašīnas piekabi bez dokumentiem, EUR 60.
Tālr. 29129583.

14.jūnijs – 82. gadskārta kopš padomju okupācijas režīma veiktās masu deportācijas no Baltijas valstīm 1941.gada 14.jūnijā.

Balvos

14.jūnijā plkst. 7.30 Balvu Romas katoļu baznīcā aizlīgums par represētājiem.

Pie pieminekļa Abrenes aprīņķa komunistiskā režīma represētājiem individuālā ziedu un svecīšu nolikšana visas piemiņas dienas garumā. **Plkst. 11.45** tiek organizēts autobuss no Balvu novada domes Balvi – Kubuli – Balvi. **18.jūnijā plkst. 10.00** Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā pieminējums par represētājiem.

Kubulos

14.jūnijā plkst. 12.00 Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas pasākums pie piemiņas akmens Balvu dzelzceļa stacijā. **Plkst. 12.30** kultūras namā izstādes- veltījuma represētājiem "Atgriezāmies" atklāšana sadarbībā ar Jēkabpils Vēstures muzeju.

Rugājos

14.jūnijā plkst. 11.00 Rugāju skvērā Komunistiskā genocīda upuru piemiņas pasākums.

Žīguros un Vecumos

14.jūnijā pie bijušajām Žīguru un Vecumu dzelzceļa stacijām Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Ziedu un svecīšu nolikšana (izbraukšana ar autobusu **plkst. 10.30** no Viļakas pilsētas pārvaldes ēkas, Abrenes ielā 26).

14. jūnijā plkst. 11.00 Vecumos, pie Borisovas tautas nama, Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena, pieminot Stanislavu Cunski.

Atceries!

Jūnijā ne tikai līgosim, bet arī noslēgsim pusgada abonēšanu!

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni?!

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Pērk izcirstus mežus (3000 EUR/ha), jaunaudzes, zemi. Tālr. 28282021.

Pērkam meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Pērkam izstrādātus mežus, jaunaudzes, izcirtumus. Godīga samaksa. Tālr. 29246569.

Pērku mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

Līdzjūtības

Ir cilvēka mūzs
Kā dziesta zvaigzne,
Bet varbūt kā pienēmu pūka.
Nāk pusnachts – to pacel un
aiznes...

Sērojam par mūsu ģimeņu drauga
ĒVALDA STĒRNIEKA aiziešanu
mūžībā un skumstam kopā ar viņa
mīlajiem un tuvajiem.

Alberta Leona un Eduarda
Stalidzāna ģimenes

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt...
Bet pēkšņi nakts, un dzīve zūd...
Patiesa līdzjūtība **tuviniekim**,
pavadot **ĒVALDU** mūžībā.
Bijušais Balvu rajona Izglītības
pārvaldes vadītājs Augsts Voika

Kam nu stāstišu, cik dienas melnas,
Sāpes smeldzošās kad sirdi māc.

Ne vairs glāstis mani kādas delnas,

Ne vairs mani mierinās nu kāds.

Kad pārtrūcis mīlās **MĀMULĪTES**
mūzs un viņa jāpavada aizsaules
dārzos, domās esam kopā ar **Lilitu**

Ločmeli.

Alla, Margarita, Ludmila,

Sarma, Elfīra

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?

Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

(Z.Purvs)

Lai klusa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi dod spēku un atbalstu **Lilitai**
Ločmelei, **MĀMULŪ** mūžības celā
pavadot.

Dārza ielas 8.mājas kaimiņi, Rudīte

Tevi smilšu klusums klās,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.
(J.Rūsiņš)

Klusas un patiesas līdzjūtība **Lilitai**
Ločmelei un tuviniekim,
MĀTI mūžībā pavadot.
Aleksejevi, Krievmani

Pār mani izdziest ciruļdziesma,
Ziedošs ābeles un ķirša zars,
Izdziest diena, izdziest saules
liesma,

(J.Grots)

Esam kopā un izsakām visdzīlāko
līdzjūtību **Ainai Grigorjevai ar**
ģimeni, **VĪRU**, **TĒVU** mūžības
celā pavadot.

Baltinavas vidusskolas kolektīvs

Cik skaisti apkārt zeme zied,
Kāpēc tev šajā laikā projām iet?
Cik skumji vālodze vēl naktīs kliegs,
Kāpēc tam bija jānotiek?

Kad atrākušas bēdas, esam kopā
un izsakām līdzjūtību

Anitai un Jānim,

brāli **ANATOLIJU** zaudējot.
Loginu, Ločmeļu ģimenes
Dambergos

Tikai palikt līdz pēdējai elpai
dzīves, darba un vasaras vidū.

(Ā.Eiksne)

Izsakām līdzjūtību sievai, dēlam un
mazbēriem,
ALBERTU PRIEDESLAIPU
pavadot Mūžībā.

Dzidra, Jānis

Pateicība

Kas smagāks vēl var būt, pa dzives taku ejot,
Kā atdot zemei to, kas sirdij tuvs un dārgs.

Izsakām sirsniģu pateicību prāvestam Filipam,
dziedātājām Anastasijai un Aijai, apbedišanas birojam
"Ritums", Baltinavas kafejnīcas kolektīvam, radiem,
draugiem, kolēģiem, kaimiņiem un visiem, kuri
atbalstīja mūs visdrūmākajā dienā, pavadot mūsu
mīlo māmiņu un sievu **Annu Ločmeli** mūžības celā.

LOČMEĻU ĢIMENE

